ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говь-Алтай аймгийн Цагдаагийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ГАА-2025/072/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Алтай хот 2025 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Г.Гүнжидмаа Утас: 99998431 Цахим хаяг: gunjidmaag@audit.gov.mn Аудитын менежер: Д.Эрдэнэчимэг Утас: 99175677 Цахим хаяг:erdenechimegd@audit.gov.mn Ахлах аудитор: М.Атарцэцэг Утас: 88984411 Цахим хаяг: atartsetsegm@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

1402, Хөгжил хороолол, Жинст баг,
Есөнбулаг сум, Говь-Алтай аймаг, 82099
Утас: (976) 70 48 34 13,
Цахим шуудан: govialtai@audit.gov.mn

2025.02.23 № 59

танай ______________ -ны № ________________ -т

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМГИЙН ЦАГДААГИЙН
ГАЗРЫН ДАРГА Н.МЭНДБАЯР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Говь-Алтай аймгийн Цагдаагийн газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тайлант онд албан ажлын хэрэгцээнд зарцуулах шатахуун нийлүүлэх, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах тендерийг 2 удаа зохион байгуулсан байна.

Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын тушаалаар эд хөрөнгийн хяналтын тооллогыг хийсэн байна. Мөн Цагдаагийн ерөнхий газраас хандив авах зөвшөөрөл авч 7,245.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг хандиваар авсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

8225020150

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 45,839.9 мянган төгрөгийн, үнэ төлбөргүйгээр 322,444.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бэлтгэж, аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын шийдвэрээр 144,320.8 мянган төгрөгийн хөрөнгийг акталсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд 5 зорилтын хүрээнд 30 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн бөгөөд Цагдаагийн ерөнхий газраас 83.5 хувиар үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.
Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Г.ГҮНЖИДМАА

ХОЁР.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**322,563,781.75**	**393,103,975.28**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**21,820,905.78**	**49,138,534.16**
31200	**Банканд байгаа бэлэн мөнгө**	**21,820,905.78**	**49,138,534.16**
31210	**Төгрөг**	**21,820,905.78**	**49,138,534.16**
31211	Төрийн сангийн харилцах	21,820,905.78	49,138,534.16
33	**АВЛАГА**	**1,845,327.73**	**13,002,627.73**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	909,827.73	12,990,891.73
33500	**Бусад авлага**	**935,500.00**	**11,736.00**
33510	Байгууллагаас авах авлага	935,500.00	11,736.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**298,897,548.24**	**330,962,813.39**
35100	**Түүхий эд материал**	**172,580,737.55**	**150,931,878.20**
35110	Тусгай зориулалттай материал	172,580,737.55	150,893,878.20
35130	Эм боох материал	-	38,000.00
35400	**Хангамжийн материал**	**126,094,594.69**	**180,030,935.19**
35410	Бичиг хэргийн материал	1,199,186.00	1,599,088.50
35420	Аж ахуйн материал	79,332,983.19	83,869,283.19
35440	Түлш, шатах тослох материал	21,897,537.50	69,536,559.50
35450	Барилгын засварын материал	-	1,414,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	23,389,188.00	23,389,788.00
35600	Мал амьтад	222,216.00	222,216.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**4,528,950,344.77**	**4,784,899,241.97**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**4,528,950,344.77**	**4,784,899,241.97**
39200	**Биет хөрөнгө**	**4,181,419,444.65**	**4,438,230,841.97**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,127,170,148.00	4,127,170,148.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(444,089,445.90)	(563,196,320.58)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	371,256,300.81	523,749,420.23
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(222,482,023.39)	(393,484,956.61)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	729,177,052.65	804,458,928.96
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(500,627,751.14)	(246,010,895.54)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	151,444,114.90	126,675,920.39
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(109,768,374.42)	(1,841,969.87)
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж	34,721,600.00	34,721,600.00
39212	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(34,721,600.00)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	71,193,474.51	93,612,774.51
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(26,575,651.37)	(32,902,207.52)
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**347,530,900.12**	**346,668,400.00**
39301	Программ хангамж	2,275,000.00	2,275,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,412,499.88)	(2,275,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	346,668,400.00	346,668,400.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**4,851,514,126.52**	**5,178,003,217.25**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**93,543.20**	**2,420,518.20**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**93,543.20**	**1,225,868.20**
41300	**Өглөг**	**93,543.20**	**1,225,868.20**
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	93,543.20	1,225,868.20
41360	**Бусад өглөг**	**-**	**1,194,650.00**
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	1,194,650.00

5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**4,851,420,583.32**	**5,175,582,699.05**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**4,851,420,583.32**	**5,175,582,699.05**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	1,602,340,583.64	1,602,340,583.64
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	1,602,340,583.64	1,602,340,583.64
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**2,735,829,498.16**	**3,059,991,613.89**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,886,889,530.48	2,735,829,498.16
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(151,060,032.32)	324,162,115.73
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	513,250,501.52	513,250,501.52
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**4,851,514,126.52**	**5,178,003,217.25**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**5,603,799,057.64**	**7,937,432,798.92**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**205,268,442.64**	**914,953,298.92**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**205,268,442.64**	**914,953,298.92**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**73,923,479.00**	**873,615,570.54**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	70,841,712.00	120,470,074.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	3,081,767.00	-
120009	Бусад орлого	-	41,337,728.38
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	85,090,145.45	742,928,204.04
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	46,254,818.19	10,217,292.50
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**5,398,530,615.00**	**7,022,479,500.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**5,239,220,700.00**	**6,812,043,600.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	5,239,220,700.00	6,812,043,600.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**159,309,915.00**	**210,435,900.00**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	151,727,915.00	125,412,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		79,210,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	7,582,000.00	5,813,900.00
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**5,754,859,089.96**	**7,609,624,850.58**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**5,754,859,089.96**	**7,609,624,850.58**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**5,313,954,784.64**	**6,716,443,175.80**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**4,238,195,219.39**	**5,333,403,974.22**
210101	Үндсэн цалин	2,232,086,574.13	2,678,166,610.83
210102	Нэмэгдэл	1,919,931,926.26	1,896,863,082.05
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	43,462,850.00	93,440,000.00
210104	Урамшуулал	27,446,210.00	542,025,222.82
210105	Гэрээт ажлын хөлс	15,267,659.00	122,909,058.52
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**88,136,031.25**	**114,983,200.00**
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	88,136,031.25	114,983,200.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**312,044,863.84**	**346,776,200.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	35,938,100.00	35,999,920.50
210302	Түлш, халаалт	240,206,523.84	279,397,762.50

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

210303	Цэвэр, бохир ус	35,900,240.00	31,378,517.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**152,221,553.71**	**214,608,062.35**
210401	Бичиг хэрэг	16,965,750.00	21,924,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	124,163,982.40	123,674,178.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,481,721.31	32,126,619.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	300,000.00	400,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,310,100.00	6,482,781.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	30,000,284.35
2105	**Нормативт зардал**	**49,655,768.00**	**77,573,400.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	346,300.00	300,000.00
210502	Хоол, хүнс	48,124,468.00	75,773,400.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,185,000.00	1,500,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**56,216,850.00**	**46,241,500.00**
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	623,700.00	219,000.00
210604	Урсгал засвар	55,593,150.00	46,022,500.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**11,308,000.00**	**33,286,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	11,308,000.00	33,286,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**46,278,390.56**	**18,474,040.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	38,839,547.56	15,500,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,139,700.00	1,139,700.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	277,500.00	211,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,000,000.00	1,320,000.00
210807	Газрын төлбөр	1,055,703.00	153,900.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	965,940.00	148,940.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**359,898,107.89**	**531,096,799.23**
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,718,823.40	1,923,425.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	357,179,284.49	529,173,374.23
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**440,904,305.32**	**893,181,674.78**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**398,366,490.00**	**890,909,291.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	15,804,000.00	9,924,500.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	227,210,990.00	642,003,791.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	45,371,500.00	159,105,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	109,980,000.00	79,876,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**42,537,815.32**	**2,272,383.78**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	40,419,378.32	2,266,383.78
213304	Хөрөнгийн	-	6,000.00
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,118,437.00	-
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**(151,060,032.32)**	**327,807,948.34**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**-**	**3,645,832.61**
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	-	3,645,832.61
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	-	
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**(151,060,032.32)**	**324,162,115.73**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**5,488,144,148.78**	**7,190,295,202.38**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**89,613,533.78**	**167,815,702.38**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**89,613,533.78**	**167,815,702.38**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**89,613,533.78**	**120,664,074.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	70,841,712.00	120,664,074.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	18,771,821.78	47,151,628.38
120009	Бусад орлого	-	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**5,398,530,615.00**	**7,022,479,500.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**5,239,220,700.00**	**6,812,043,600.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	5,239,220,700.00	6,812,043,600.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**159,309,915.00**	**210,435,900.00**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	151,727,915.00	125,412,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		79,210,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	7,582,000.00	5,813,900.00
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**5,450,199,827.00**	**7,118,377,674.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**5,450,199,827.00**	**7,118,377,674.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**5,009,295,521.68**	**6,224,888,499.22**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**4,259,614,080.14**	**5,342,273,299.22**
210101	Үндсэн цалин	2,811,826,499.00	2,687,035,935.83
210102	Нэмэгдэл	1,270,461,692.92	1,896,863,082.05
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	56,829,800.00	93,440,000.00
210104	Урамшуулал	40,712,088.22	542,025,222.82
210105	Гэрээт ажлын хөлс	79,784,000.00	122,909,058.52
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**84,956,399.70**	**114,983,200.00**
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	84,956,399.70	114,983,200.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**312,849,523.84**	**346,776,200.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	35,938,100.00	35,999,920.50
210302	Түлш, халаалт	240,206,523.84	256,407,062.50
210303	Цэвэр, бохир ус	36,704,900.00	40,941,217.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**156,848,300.00**	**230,037,900.00**
210401	Бичиг хэрэг	11,821,250.00	20,891,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	133,944,400.00	171,313,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,452,241.31	32,126,619.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	300,000.00	400,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,330,408.69	5,306,381.00
2105	**Нормативт зардал**	**46,956,168.00**	**82,694,900.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	180,000.00	300,000.00

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

210502	Хоол, хүнс	45,276,168.00	80,894,900.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,500,000.00	1,500,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**76,522,450.00**	**53,817,900.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	16,514,500.00	1,160,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,000,000.00	1,999,800.00
210604	Урсгал засвар	58,007,950.00	49,418,100.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**15,514,400.00**	**33,480,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	15,514,400.00	33,480,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**45,584,200.00**	**18,325,100.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	39,825,000.00	15,500,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,139,700.00	1,139,700.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	277,500.00	211,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,000,000.00	1,320,000.00
210807	Газрын төлбөр	342,000.00	153,900.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**10,450,000.00**	**2,500,000.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,600,000.00	-
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,850,000.00	2,500,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**440,904,305.32**	**893,489,174.78**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**398,366,490.00**	**891,216,791.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	15,804,000.00	10,232,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	227,210,990.00	642,003,791.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	45,371,500.00	159,105,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	109,980,000.00	79,876,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**42,537,815.32**	**2,272,383.78**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	40,419,378.32	2,266,383.78
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,118,437.00	6,000.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**37,944,321.78**	**71,917,528.38**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**27,546,500.00**	**44,599,900.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**27,546,500.00**	**44,599,900.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**27,546,500.00**	**44,599,900.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	27,546,500.00	45,839,900.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**(27,546,500.00)**	**(44,599,900.00)**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**10,397,821.78**	**27,317,628.38**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	11,423,084.00	21,820,905.78
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	21,820,905.78	49,138,534.16

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**1,602,340,583.64**	**513,250,501.52**	**2,886,889,530.48**	**5,002,480,615.64**
3	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,602,340,583.64**	**513,250,501.52**	**2,886,889,530.48**	**5,002,480,615.64**
9	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(151,060,032.32)	(151,060,032.32)
10	**2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл**	**1,602,340,583.64**	**513,250,501.52**	**2,735,829,498.16**	**4,851,420,583.32**
11	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**1,602,340,583.64**	**513,250,501.52**	**2,735,829,498.16**	**4,851,420,583.32**
13	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,602,340,583.64**	**513,250,501.52**	**2,735,829,498.16**	**4,851,420,583.32**
19	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	324,162,115.73	324,162,115.73
20	**2023 оны 6-р сарын 30-наарх үлдэгдэл**	**1,602,340,583.64**	**513,250,501.52**	**3,059,991,613.89**	**5,175,582,699.05**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**6,930,443,600.00**	**6,930,441,290.22**	**2,309.78**	**100.0**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**6,930,443,600.00**	**6,930,441,290.22**	**2,309.78**	**100.0**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**6,058,894,700.00**	**6,058,892,499.22**	**2,200.78**	**100.0**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**5,340,107,300.00**	**5,340,107,299.22**	**0.78**	**100.0**
210101	Үндсэн цалин	2,790,731,200.00	2,685,859,935.83	**104,871,264.17**	**96.2**
210102	Нэмэгдэл	1,858,323,300.00	1,896,863,082.05	**(38,539,782.05)**	**102.1**
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	93,440,000.00	93,440,000.00	**-**	**100.0**
210104	Урамшуулал	500,000,000.00	541,035,222.82	**(41,035,222.82)**	**108.2**

210105	Гэрээт ажлын хөлс	97,612,800.00	122,909,058.52	**(25,296,258.52)**	**125.9**
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**114,983,200.00**	**114,983,200.00**	-	**100.0**
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	114,983,200.00	114,983,200.00	-	**100.0**
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**333,348,200.00**	**333,348,200.00**	-	**100.0**
210301	Гэрэл, цахилгаан	36,000,000.00	35,999,920.50	**79.50**	**100.0**
210302	Түлш, халаалт	260,648,200.00	265,969,762.50	**(5,321,562.50)**	**102.0**
210303	Цэвэр, бохир ус	36,700,000.00	31,378,517.00	**5,321,483.00**	**85.5**
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**159,330,900.00**	**159,330,900.00**	-	**100.0**
210401	Бичиг хэрэг	20,891,700.00	20,891,700.00	-	**100.0**
210402	Тээвэр, шатахуун	121,391,200.00	121,391,200.00	-	**100.0**
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	11,698,000.00	12,716,619.00	**(1,018,619.00)**	**108.7**
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	400,000.00	400,000.00	-	**100.0**
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,950,000.00	3,931,381.00	**1,018,619.00**	**79.4**
2105	**Нормативт зардал**	**4,200,000.00**	**4,200,000.00**	-	**100.0**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	300,000.00	300,000.00	-	**100.0**
210502	Хоол, хүнс	2,400,000.00	2,400,000.00	-	**100.0**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,500,000.00	1,500,000.00	-	**100.0**
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**63,420,000.00**	**63,417,800.00**	**2,200.00**	**100.0**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	12,000,000.00	11,999,900.00	**100.00**	**100.0**
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,000,000.00	1,999,800.00	**200.00**	**100.0**
210604	Урсгал засвар	49,420,000.00	49,418,100.00	**1,900.00**	**100.0**
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**22,680,000.00**	**22,680,000.00**	-	**100.0**
210702	Дотоод албан томилолт	22,680,000.00	22,680,000.00	-	**100.0**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**18,325,100.00**	**18,325,100.00**	-	**100.0**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	15,500,000.00	15,500,000.00	-	**100.0**
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,139,700.00	1,139,700.00	-	**100.0**
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	211,500.00	211,500.00	-	**100.0**

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,320,000.00	1,320,000.00	-	**100.0**
210807	Газрын төлбөр	153,900.00	153,900.00	-	**100.0**
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**2,500,000.00**	**2,500,000.00**	-	**100.0**
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,500,000.00	2,500,000.00	-	**100.0**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**871,548,900.00**	**871,548,791.00**	**109.00**	**100.0**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,500,000.00	1,500,000.00	-	**100.0**
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	640,683,900.00	640,683,791.00	**109.00**	**100.0**
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	159,105,000.00	159,105,000.00	-	**100.0**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	70,260,000.00	70,260,000.00	-	**100.0**
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**6,812,043,600.00**	**6,812,043,600.00**	-	**100.0**
31	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**6,812,043,600.00**	**6,812,043,600.00**	-	**100.0**
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	6,812,043,600.00	6,812,043,600.00	-	**100.0**
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**118,400,000.00**	**120,664,074.00**	**(2,264,074.00)**	**101.9**
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	118,400,000.00	120,664,074.00	**(2,264,074.00)**	**101.9**

2.6 Нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	-	**210,435,900.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	-	**210,435,900.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	-	**210,429,900.00**
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	-	**13,428,000.00**
210302	Түлш, халаалт	-	13,428,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	-	**70,707,000.00**
210402	Тээвэр, шатахуун	-	49,922,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	-	19,410,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	-	1,375,000.00
2105	**Нормативт зардал**	-	**78,494,900.00**
210502	Хоол, хүнс	-	78,494,900.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	-	**10,000,000.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	10,000,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	-	**10,800,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	-	10,800,000.00

2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	-	**25,000,000.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	25,000,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	-	**2,000,000.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	-	**2,000,000.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	2,000,000.00
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	-	**6,000.00**
213305	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт,нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	6,000.00
I	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	-	**210,435,900.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	-	**210,435,900.00**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	125,412,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	79,210,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	5,813,900.00

ГУРАВ. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 247,851.0 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа [1] -г аудитын явцад залруулж, баталгаажуулав.

Залруулсан алдаа

Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой:

- Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн зардлыг 37,168.2 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан,
- Үнэ төлбөргүйгээр нийлүүлэгдсэн 11,999.9 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг нягтлан бодох бүртгэлд орлого аваагүй,
- Ажилчдаас суутгасан шүүхийн шийдвэрийн суутгалын 1,194.6 мянган төгрөгийг Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газрын дансанд шилжүүлээгүй, өглөгөөр тусгаагүй, өмнөх оны 935.5 мянган төгрөгийн авлагыг бууруулах бичилт хийгээгүй,
- Бараа материалын тайланд 1,240.0 мянган төгрөгийн үнэтэй үндсэн хөрөнгийг бүртгэж зарлагадсан. Мөн зарцуулагдаагүй бодитоор байгаа 1,414.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг шууд зарлагадсан, урсгал засварын зарцуулагдсан 1,000.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарцуулаагүй, үлдэгдэлтэй байна,
- Нэмэлт санхүүжилтийн орлого 5,813,9 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор, 125,412.0 мянган төгрөгийн орлогыг Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилтээр зөрүүтэй тайлагнасан,
- Нэмэлт санхүүжилтийн 6.0 мянган төгрөгийн төвлөрүүлэх шилжүүлгийг тайлагнаагүй,
- Мөнгөн гүйлгээний тайлан, Санхүү үр дүнгийн тайлан ахмадын санд төвлөрүүлсэн 47,151.6 мянган төгрөгийг орлого, зардалд дутуу тайлагнасан,
- Ажиллагсдын амралтын цалинг үндсэн цалинтай давхардуулан олгосон 12,183.0 мянган төгрөгийг авлагыг, ээлжийн амралтаа эдэлж ажилдаа орсон ажилчдын цагийн бүртгэлийг буруу гаргаснаас 1,132.3 мянган төгрөгийн цалин дутуу олгосон өглөгийг тусгаагүй зэрэг нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглэлгүй орхисон/,

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах;" заалтыг зөрчсөн байна

Хууль тогтоомжтой холбоотой:

- Ажлаас чөлөөлөгдсөн ажилтанд 1,200.0 мянган төгрөгийн цалин илүү олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;" Төрийн албаны тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.1-т "Төрийн албан хаагчид хууль болон албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлсний төлөө төрөөс цалин хөлс олгоно", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-т "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;" гэж заасантай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитын явцад 1,200.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төлүүлж залрууллаа.

Залруулагдаагүй нийт 23,858.1 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага байгаа тул "Өөрчлөлтгүй" дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар санхүүгийн аудитын асуудалтай холбоотой 29,708.3 мянган төгрөгийн 4 зөрчил[2] илэрч 23,858.1 мянган төгрөгийн 3 зөрчлийг арилгуулах, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага, 1 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Албан шаардлага

1.Ажиллагсдын амралтын цалинг үндсэн цалинтай давхардуулан 12,183.0 мянган төгрөгийг илүү олгосон. Ээлжийн амралтаа эдэлж ажилдаа орсон ажилчдын цагийн бүртгэлийг буруу гаргаснаас 1,132.3 мянган төгрөгийн цалин дутуу олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;" Төрийн албаны тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.1-т "Төрийн албан хаагчид хууль болон албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлсний төлөө төрөөс цалин хөлс олгоно", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-т "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;" гэж заасантай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь:</u> Ажиллагсдын амралтын цалинг үндсэн цалинтай давхардуулан олгосон мөнгөний авлагыг ажилчдаас барагдуулах албан шаардлага хүргүүлсэн.

2. Ажилчдын цалинг буруу тооцож илүү олгосон цалинг нөхөн суутгаж авахдаа бохир цалингаас суутгалгүй цалинг 3,709.8 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй гарт олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;" Төрийн албаны тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.1-т "Төрийн албан хаагчид хууль болон албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлсний төлөө төрөөс цалин хөлс олгоно", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-т "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;" гэж заасантай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь:</u> Ажиллагсдын цалинг бодож олгохоос өмнө хянан баталгаажуулж үнэн зөв бодож олгох албан шаардлага хүргүүлсэн.

3. Эдийн засгийн ангилал зөрчиж урсгал засварын зардлын төсвөөс 175.0 мянган төгрөгийн тамганы үнэ, 1,240.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, цалингийн зардлын төсвөөс 5,418.0 мянган төгрөгийн баривчилгааны хоолны мөнгө олгоход зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.1-т "Төсвийг тогтоосон ангиллын дагуу төлөвлөж, гүйцэтгэлийг хэрэгжүүлж, бүртгэн, тайлагнана", Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр

---

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

тушаалын хавсралт "Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар"-тай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Батлагдсан төсвийг ангиллын дагуу зарцуулж байх албан шаардлага хүргүүлсэн.

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Цалингийн зардалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:
1. Нийгмийн даатгалд 15,414.7 мянган төгрөгийн цалинг дутуу, 5,518.0 мянган төгрөгийн цалинг илүү тайлагнасан. Мөн ажилчдын хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны 1,634.9 мянган төгрөгийн лист, ажлаас чөлөөлөгдсөн ажилтанд 7,169.4 мянган төгрөгийн амралтын дуусгалтын тооцоо хийсэн боловч нийгмийн даатгал, татвар суутгаж гарт олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;" 16.5.7-т "байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, тайлан, үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг үнэн зөв гаргах, тогтоосон хугацаанд тайлагнах"; Төрийн албаны тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.1-т "Төрийн албан хаагчид хууль болон албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлсний төлөө төрөөс цалин хөлс олгоно.", Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийн 32 хуулийн 32.2.2-т "орон тоо болон цалин хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогын бүрэлдэхүүнийг үнэн зөв тодорхойлж, нийгмийн даатгалын шимтгэлийг энэ хуулиар тогтоосон хувь хэмжээгээр ногдуулж, сар бүр нийгмийн даатгалын санд төлөх"; Татварын ерөнхий хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.1.3-т "суутгасан татварыг хуульд заасан хугацаанд харьяа татварын албанд үнэн зөв тайлагнах"-тай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Ажилчдын цалингаас нийгмийн даатгал, татварыг хууль журмын дагуу суутгаж, тайланг үнэн зөв тайлагнах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 9 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Дөрөв. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл */мянган төгрөгөөр/*

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдааны утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
								Залруулсан		Залруулаагүй			
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8.00	9	10.00	11	12	13	14
Цагдаагийн газар	Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн зардлыг 37,168.2 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан.	1	37,168.2			1	37,168.20	1	37,168.20	-	-	-	-
	Үнэ төлбөргүйгээр нийлүүлэгдсэн 11,999.9 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг нягтлан бодох бүртгэлд орлого аваагүй	1	11,999.9	1.00	11,999.90			1	11,999.90	-	-	-	-
	Ажилчдаас суутгасан шүүхийн шийдвэрийн суутгалын 1,194.6 мянган төгрөгийг Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газрын дансанд шилжүүлээгүй, өглөгөөр тусгаагүй, өмнөх оны 935.5 мянган төгрөгийн авлагыг бууруулах бичилт хийгээгүй.	1	2,130.1	1.00	2,130.10			1	2,130.10	-	-	-	-
	Бараа материалын тайланд 1,240.0 мянган төгрөгийн үнэтэй үндсэн хөрөнгийг бүртгэж зарлагадсан. Мөн зарцуулагдаагүй бодитоор байгаа 1,414.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг шууд зарлагадсан, урсгал засварын зарцуулагдсан 1,000.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарцуулаагүй, үлдэгдэлтэй байна.	1	3,654.0	1.00	3,654.00			1	3,654.00	-	-	-	-

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого 5,813,9 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор, 125,412.0 мянган төгрөгийн орлогыг Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилтээр зөрүүтэй тайлагнасан.	1	131,225.9	1.00	131,225.90			1	131,225.90	-	-	-	-
	Мөнгөн гүйлгээний тайлан, Санхүү үр дүнгийн тайлан ахмадын санд төвлөрүүлсэн 47,151.6 мянган төгрөгийг орлого, зардалд дутуу тайлагнасан.	1	47,151.6	1.00	47,151.60			1	47,151.60				
	Нэмэлт санхүүжилтийн 6.0 мянган төгрөгийн төвлөрүүлэх шилжүүлгийг тайлагнаагүй.	1	6.0	1.00	6.00			1	6.00				
	Ажлаас чөлөөлөгдсөн ажилтанд 1,200.0 мянган төгрөгийн цалин илүү олгосон.	1	1,200.0	1.00	1,200.00			1	1,200.00				
	Ажиллагсдын амралтын цалинг үндсэн цалинтай давхардуулан олгосон 12,183.0 мянган төгрөгийг авлагыг, ээлжийн амралтаа эдэлж ажилдаа орсон ажилчдын цагийн бүртгэлийг буруу гаргаснаас 1,132.3 мянган төгрөгийн цалин дутуу олгосон өглөгийг тусгаагүй байна.	1	13,315.3	1.00	13,315.30			1	13,315.30				
Дүн		**9**	**247,851.0**	**8.0**	**210,682.8**	**1.0**	**37,168.2**	**9**	**247,851.0**	-	-	-	-

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл — */мянган төгрөгөөр/*

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:							
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Цагдаагийн газар	Ажиллагсдын амралтын цалинг үндсэн цалинтай давхардуулан 12,183.0 мянган төгрөгийг илүү олгосон. Ээлжийн амралтаа эдэлж ажилдаа орсон ажилчдын цагийн бүртгэлийг буруу гаргаснаас 1,132.3 мянган төгрөгийн цалин дутуу олгосон.	1.0	13,315.3	-	-	1	13,315.30	-	-	-	-
	Ажилчдын цалинг буруу тооцож илүү олгосон цалинг нөхөн суутгаж авахдаа бохир цалингаас суутгалгүй цалинг 3,709.8 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй гарт олгосон.	1.0	3,709.8	-	-	1	3,709.80	-	-	-	-
	Эдийн засгийн ангилал зөрчиж урсгал засварын зардлын төсвөөс 175.0 мянган төгрөгийн тамганы үнэ, 1,240.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, цалингийн зардлын төсвөөс 5,418.0 мянган төгрөгийн баривчилгааны хоолны мөнгө олгоход зарцуулсан.	1.0	6,833.0	-	-	1	6,833.00	-	-	-	-
	Нийгмийн даатгалд 15,414.7 мянган төгрөгийн цалинг дутуу, 5,518.0 мянган төгрөгийн цалинг илүү тайлагнасан. Мөн ажилчдын хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны 1,634.9 мянган төгрөгийн лист, ажлаас чөлөөлөгдсөн ажилтанд 7,169.4 мянган төгрөгийн амралтын дуусгалтын тооцоо хийсэн боловч нийгмийн даатгал, татвар суутгаж гарт олгосон.	1.0	-	-	-			1.00	-	-	-
Нийт		4	23,858.1	-	-	3	23,858.1	1	-	-	-

4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал *|мянган төгрөгөөр|*

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:							
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Цагдаагийн газар	Жилийн эцсийн үндсэн хөрөнгө, бараа материалын тооллогыг хийхдээ эд хариуцагчаар тооллого хийж, нэгтгэл хийж тооцоо бодоогүй, илтгэх хуудасгүй, нягтлан бодогч тооцоо бодоогүй, тооллогыг хангалтгүй хийсэн байна.	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
	Тайлант онд урсгал засврын зардлаас гэрээгээр гүйцэтгүүлсэн ажлын тайлан илтгэх хуудасгүй, ажил хүлээн авсан актгүй байна.	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Нийт		**2**	-	0	-	2	-	-	-	-	-

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ		1			1			
	НИЙТ		**1**			**1**			